

II POSIEDZENIE KOMITETU MONITORUJĄCEGO PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2014-2020

Warszawa, 18-19 maja 2015 r.

18 MAJA 2015 R.

1. OTWARCIE PIERWSZEGO DNIA II POSIEDZENIA KOMITETU MONITORUJĄCEGO PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2014 – 2020 (KM POLiŚ 2014-2020) ORAZ PRZYJĘCIE AGENDY

Pan Waldemar Sługocki, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju (MliR), otworzył II posiedzenie KM POLiŚ. Przywitał wszystkich uczestników, zaznaczył, że posiedzenie poświęcone jest przede wszystkim zaprezentowaniu i przyjęciu kolejnych kryteriów wyboru projektów w ramach POLiŚ 2014-2020. Przypomniął, że podczas I posiedzenia Komitetu, które odbyło się w marcu br., przyjęty został regulamin pracy Komitetu oraz część kryteriów wyboru projektów.

Zwrócił uwagę, że wychodząc naprzeciw postulatom, zgłaszanym podczas I posiedzenia KM POLiŚ 2014-2020, w platformie informacyjnej "Baza Wiedzy" utworzony został zespół dedykowany Komitetowi Monitorującemu POLiŚ 2014-2020, gdzie zamieszczane są materiały dotyczące prac KM POLiŚ 2014-2020. Poinformował, że Sekretariat KM przesłał do członków, zastępców członków oraz obserwatorów zaproszenie z Bazy Wiedzy. Dodał, że osoby, które jeszcze nie mają dostępu do ww. platformy informacyjnej, a są nim zainteresowane, proszone są o kontakt z Sekretariatem KM.

Nawiązał do ustaleń z pierwszego spotkania KM, przypominając, że członkowie i obserwatorzy KM, a także przedstawiciele KE mieli możliwość przekazywania do IZ swoich uwag do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych. Podziękował za wszystkie zgłoszone uwagi i komentarze. Wyjaśnił, że w związku z dużą liczbą uwag i faktem, że część z nich została zgłoszona już po wyznaczonym przez IZ terminie, a w dodatku uwagi przesyłane były nie tylko przez członków i obserwatorów KM, ale również przez inne instytucje, IZ podjęła decyzję o zorganizowaniu odrębnych spotkań poświęconych omówieniu SZOOPA. Poinformował, że spotkania nie będą organizowane w formule posiedzenia Komitetu, lecz dodatkowego spotkania konsultacyjnego z udziałem zainteresowanych członków KM.

Pani Justyna Podralska, przedstawiciel KE, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej, wyraziła zadowolenie, że Instytucja Zarządzająca POLiŚ 2014-2020 przychyliła się do prośby KE i wszystkie dokumenty były przesyłane w terminie umożliwiającym przekazanie konstruktywnych uwag. Takie rozwiązanie pozwoliło na wypracowanie kompromisów i zajęcia wspólnego stanowiska odnośnie wielu kryteriów selekcji, w szczególności w sektorze transportu oraz w sektorze środowiska (poza jedną kwestią). Zaznaczyła, że pewne zastrzeżenia występują w sektorze kultury. Wyjaśniła, że podczas drugiego dnia posiedzenia członkowie i obserwatorzy KM POLiŚ 2014-2020 zostaną poinformowani, że KE skierowała do IZ POLiŚ 2014-2020 list, w którym prosi o przełożenie dyskusji na temat kryteriów wyboru projektów w sektorze kultury na kolejne posiedzenie KM. Prośba KE wynika z pisma wystosowanego przez Instytucję Zarządzającą POLiŚ 2014-2020, które zawiera pytania odnośnie sposobu przygotowywania i wdrażania inwestycji w sektorze kultury. Poinformowała, że dopóki KE nie otrzyma w tej sprawie prawnie wiążącej interpretacji, dyskusja w zakresie kryteriów wyboru projektów w sektorze kultury nie powinna być przeprowadzona.

Podziękowała za przesłanie Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych oraz wzięcie pod uwagę większości komentarzy przekazanych przez KE. Podkreśliła, że Instytucja Zarządzająca POLiŚ powinna zadbać o przygotowanie stosowanych wyjaśnień w zakresie punktów, w których zdaniem KE widoczna jest niespójność pomiędzy SZOOP a treścią Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020.

Wyraziła nadzieję, że II posiedzenie Komitetu Monitorującego będzie owocne i zostanie przyjęta większość kryteriów selekcji, które będą omawiane podczas spotkania.

Przewodniczący podziękował przedstawicielowi KE za opinie. Zapewnił, że w drugim dniu II posiedzenia KM do rozstrzygnięcia Członków KM pozostanie postulat KE odłożenia w czasie dyskusji nad kryteriami w sektorze kultury.

Zaznaczył, że na posiedzeniu KM analizowane będą tylko te części SZOOPA, do których kryteria będą poddawane głosowaniu podczas tego spotkania. Dodał, że z uwagi na szeroki zakres kryteriów będących przedmiotem obrad II posiedzenia KM, program spotkania został rozpisany na dwa dni.

Zaproponowany porządek obrad został przyjęty.

2. PRZEDSTAWIENIE INFORMACJI O PROCESIE KONSULTACJI PROJEKTU SZOOP W RAMACH CZĘŚCI DOTYCZĄCEJ SEKTORA TRANSPORTU

Pani Barbara Baka, Naczelnik Wydziału Koordynacji Programowania i Ewaluacji w Departamencie Programów Infrastrukturalnych, MliR, przedstawiła Członkom KM informację o otrzymanych w procesie konsultacji uwagach do zapisów projektu SZOOP w zakresie działań transportowych, dla których przyjmowane są kryteria. Wskazała podmioty, które zgłosiły uwagi oraz opisała wprowadzone w dokumencie najważniejsze zmiany wynikające z ich uwzględnienia. Zaprezentowała także przykłady najważniejszych uwag, które nie zostały uwzględnione, wskazując przyczyny ich odrzucenia. Przedmiotowa prezentacja stanowi **załącznik nr 1** do niniejszego protokołu.

3. PRZEDSTAWIENIE PROJEKTU KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW W RAMACH III I IV OSI PRIORYTETOWEJ

Pani Gabriela Popowicz, Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Infrastrukturalnych w MliR, przedstawiła proponowane do przyjęcia przez Komitet Monitorujący dodatkowe kryteria formalne oraz merytoryczne I i II stopnia w zakresie sektora drogowego tj. Działania 3.1 *Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T*, Działania 4.1 *Zwiększenie dostępności transportowej ośrodków miejskich leżących w sieci drogowej TEN-T i odciążenie miast od nadmiernego ruchu drogowego* oraz Działania 4.2 *Zwiększenie dostępności transportowej ośrodków miejskich leżących poza siecią drogową TEN-T i odciążenie miast od nadmiernego ruchu drogowego*. Omówiła także typy projektów drogowych objętych tymi kryteriami oraz poinformowała o rodzajach uwag zgłoszonych przez Członków KM w tym obszarze. Przedmiotowa prezentacja stanowi **załącznik nr 2** do niniejszego protokołu.

3.1. DYSKUSJA NAD PROPOZYCJAMI KRYTERIÓW DLA DZIAŁANIA 3.1

W ramach dyskusji nad propozycjami kryteriów dla Działania 3.1 uwagę zgłosił **Pan Piotr Wolski, reprezentant Związku Województw Rzeczypospolitej** w zakresie sposobu liczenia efektywności ekonomicznej w kontekście braku w POLiŚ i SZOOP wskaźnika oszczędności czasu. Następnie **Pan Krzysztof Rytel, Przedstawiciel Centrum Zrównoważonego Transportu**, wskazał, że w jego opinii, projekty drogowe w POLiŚ traktowane są równorzędnie, niezależnie od dokonanej priorytetyzacji inwestycji w Dokumencie Implementacyjnym (DI). Zaproponował by kryterium efektywności ekonomicznej przekształcić w kryterium mierzalne, szeregujące projekty drogowe, a także by doprecyzować sposób liczenia wartości kryterium prognozowanego średniodobowego natężenia ruchu (SDR), tj. określić do jakiego odcinka się odnosi. Ponadto **Pan Józef Kowalczyk, Przedstawiciel Krajowej Izby Gospodarczej (KIG)**, zaproponował by do celów liczenia efektywności ekonomicznej (ekonomicznej opłacalności) projektów wprowadzić kryterium tej samej wysokości opłaty za korzystanie z infrastruktury, chociażby w formie pilotażu dla przewozów kontenerowych, w ramach prowadzenia polityki na rzecz zrównoważonego rozwoju transportu.

Pani Julia Krzyszkowska, Przedstawicielka Fundacji WWF Polska, poprosiła o przekazanie Członkom KM ostatniej wersji linii demarkacyjnej.

W odniesieniu do przedstawionych uwag **Pani Dyrektor Popowicz** wyjaśniła, że oszczędność czasu nie jest jedynym elementem analizy ekonomicznej projektu, w ramach której projekt jest oceniany także pod kątem korzyści społecznych. Każdy z Beneficjentów ma możliwość skorzystania z Niebieskiej Księgi dla sektora transportu, będącej podręcznikiem określającym wskazówki

pomagające przygotowaniu analizy kosztów i korzyści projektu. Ponadto odpowiadając na pytanie przedstawiciela Centrum Zrównoważonego Transportu wskazała, że system wyboru POLiŚ nie podważa rankingu projektów w DI, który pokazuje pulę projektów mających szansę uzyskać dofinansowanie w tym programie operacyjnym. Natomiast pozycja na liście w DI nie wyznacza kolejności jego realizacji ze środków POLiŚ, która jest pochodną stopnia jego przygotowania.

W zakresie sposobu liczenia SDR, odniosła go do całego odcinka objętego inwestycją, zwracając uwagę, że jest to wartość prognozowana na 2023 r. W uzupełnieniu **Pan Paweł Engel, Przedstawiciel GDDKiA**, wskazał, że prognoza ruchu odbywa się za pomocą zaawansowanych narzędzi komputerowych, których użycie umożliwia, poprzez uśrednienie danych, odniesienie się do całej długości odcinka objętego inwestycją.

Pan Minister Sługocki zwrócił uwagę, że niemożliwe jest wprowadzenie do kryteriów postulatu unifikacji opłat za korzystanie z infrastruktury drogowej i kolejowej, a tego typu kwestie nie leżą w kompetencji Komitetu Monitorującego. W uzupełnieniu **Pani Dyrektor Popowicz** wskazała na skomplikowany charakter przeprowadzania oceny efektywności ekonomicznej, na którą składa się wiele elementów, innych niż wysokość opłat za korzystanie z infrastruktury. Kwestie te są szczegółowo opisywane w przygotowywanych Niebieskich Księgach dla dróg i dla kolei.

Przewodniczący zapewnił także, że linia demarkacyjna zostanie przesłana Członkom KM.

3.2. GŁOSOWANIE NAD PRZYJĘCIEM UCHWAŁ ZATWIERDZAJĄCYCH KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW W RAMACH DZIAŁANIA 3.1

Po dyskusji **Przewodniczący** poddał pod głosowanie uchwałę nr 9/2015 w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru projektów dla wybranych typów projektów w Działaniu 3.1. *Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Uchwała została przyjęta, stanowi **załącznik nr 3** do protokołu.

3.3. DYSKUSJA NAD PROPOZYCJAMI KRYTERIÓW DLA DZIAŁANIA 4.1

W ramach dyskusji nad propozycjami kryteriów dla Działania 4.1 **Pan Marek Bąkowski, Przedstawiciel Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji** zaproponował by doprecyzować brzmienie podkryterium dotyczącego wdrażania ITS, poprzez wskazanie, że dotyczy ono takich rozwiązań/technologii, które mają wpływ na poziom bezpieczeństwa na drogach.

Pani Dyrektor Popowicz wskazała, że to podkryterium jest elementem kryterium dotyczącego zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, tak więc pod tym kątem będą oceniane rozwiązania ITS, co zostało potwierdzone przez **Pana Pawła Engela, Przedstawiciela GDDKiA**.

3.4. GŁOSOWANIE NAD PRZYJĘCIEM UCHWAŁY ZATWIERDZAJĄCEJ KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW W RAMACH DZIAŁAŃ 4.1

Przewodniczący poddał pod głosowanie uchwałę nr 10/2015 w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru projektów dla wybranych typów projektów w Działaniu 4.1. *Zwiększenie dostępności transportowej ośrodków miejskich leżących w sieci drogowej TEN-T i odciążenie miast od nadmiernego ruchu drogowego* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Uchwała została przyjęta, stanowi **załącznik nr 4** do protokołu.

3.5. DYSKUSJA NAD PROPOZYCJAMI KRYTERIÓW DLA DZIAŁANIA 4.2

Podczas dyskusji dotyczącej kryteriów wyboru projektów dla Działania 4.2, **Pan Maciej Fijałkowski, Przedstawiciel Unii Metropolii Polskich, Miasta Stołecznego Warszawy**, zaproponował by miasta mogły finansować ze środków POLiŚ inwestycje także na innych kategoriach dróg niż drogi krajowe, z uwagi na obniżanie kategorii dróg na ich obszarze w wyniku realizacji inwestycji drogowych wokół miast, które pomimo zmiany kategorii dróg zachowują przy tym wysoki, dotychczasowy standard (parametry).

Pan Minister Waldemar Sługocki zwrócił uwagę na podział interwencji w zakresie inwestycji drogowych pomiędzy krajowe i regionalne programy operacyjne, wskazując przy tym na znaczny

transfer środków na poziom regionalny w perspektywie 2014-2020. W uzupełnieniu **Pani Dyrektor Popowicz** odniosła się do zapisów POIiŚ, jednoznacznie wskazujących objęcie interwencją krajowej sieci drogowej, poza którą kryteria wyboru projektów nie powinny wychodzić.

3.6. GŁOSOWANIE NAD PRZYJĘCIEM UCHWAŁY ZATWIERDZAJĄCEJ KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW W RAMACH DZIAŁAŃ 4.2

Przewodniczący poddał pod głosowanie uchwałę nr 11/2015 w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru projektów dla wybranych typów projektów w Działaniu 4.2. *Zwiększenie dostępności transportowej ośrodków miejskich leżących poza siecią drogową TEN-T i odciążenie miast od nadmiernego ruchu drogowego* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Uchwała została przyjęta, stanowi **załącznik nr 5** do protokołu.

4. PRZEDSTAWIENIE PROJEKTU KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW W RAMACH V OSI PRIORYTETOWEJ

W dalszej części spotkania **Pani Dyrektor Popowicz** omówiła uwagi zgłoszone do projektów kolejowych w ramach osi priorytetowej V *Rozwój transportu kolejowego w Polsce*, przedstawiła typy projektów kolejowych objętych kryteriami oraz proponowane do przyjęcia przez Komitet Monitorujący dodatkowe kryteria formalne i merytoryczne I i II stopnia dla tych projektów. Przedmiotowa prezentacja stanowi **załącznik nr 6** do niniejszego protokołu.

4.1. DYSKUSJA NAD PROPOZYCJAMI KRYTERIÓW DLA DZIAŁANIA 5.1 I DZIAŁANIA 5.2

W czasie dyskusji **Pan Leszek Miętek, Przedstawiciel Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych**, wskazał na potrzebę finansowania zmiany systemu zasilania sieci trakcyjnej z prądu stałego na prąd przemienny, premiowania zakupu dłuższych serii taboru w ramach kryterium efektywności ekonomicznej, a także zasadności ekonomicznej finansowania kolei zamkniętych w granicach województw. **Pan Marek Bąkowski, Przedstawiciel Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji**, zwrócił uwagę na brak w kryteriach miernika promującego zmniejszenie zużycia energii na kolei, wskazując na istniejące rozwiązania w tym zakresie. **Pan Józef Kowalczyk, Przedstawiciel KIG**, ponownie podniósł kwestię braku kryteriów dotyczących opłat za dostęp do infrastruktury, który nie pozwala na ocenę efektywności ekonomicznej projektów kolejowych. Ponadto wskazał, że w świetle obowiązujących dokumentów i pożądanego zakresu procesu inwestycyjnego, nie należy wydzielać projektów dla zabudowy systemów ERTMS, który jest składową interoperacyjności. W przypadku projektów taborowych odniósł się do wymogu ich zgodności z kartami UIC, które nie są spójne z Technicznymi Specyfikacjami Interoperacyjności (TSI).

W odniesieniu do uwagi dotyczącej zmiany zasilania sieci trakcyjnej, uzgodniono wprowadzenie zmiany doprecyzowującej brzmienie nazwy projektu, w celu lepszego uwidocznienia możliwości finansowania projektów związanych z zasilaniem sieci trakcyjnej. **Pan Minister Sługocki z Panią Dyrektorem Popowicz** wskazali, że premiowanie zakupu długich serii taboru nie powinno być regulowane w kryteriach, ponieważ decyzja o tym należy do przedsiębiorstw w oparciu o ich strategię i mogłoby to naruszyć zasady wolnej konkurencji na rynku. Stanowisko takie potwierdził **Pan Marcin Gasiuk, Przedstawiciel Komisji Europejskiej**. Odniósł się także do poruszonej kwestii pojazdów kolejowych, które nie przeszły odpowiednich testów, wskazując na kompetencję Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego w zakresie dopuszczania ich do ruchu. **Pan Paweł Szaciłło, Dyrektor Centrum Unijnych Projektów Transportowych**, wskazał, że oszczędności kosztów eksploatacji są jednym z elementów analizy ekonomiczno-finansowej w ramach oceny projektu i tę uwagę, po otrzymaniu stosownych materiałów od jej autora, może przekazać Inicjatywie Jaspers w ramach prac nad metodyką stosowaną w opracowywanej Niebieskiej Księgi dla transportu kolejowego. W związku z powyższym **Pan Minister Sługocki** zaproponował spotkanie w sprawie uwzględniania kosztów eksploatacji w analizach ekonomiczno-finansowych z udziałem zainteresowanych stron. W toku dyskusji wyjaśniono także, że zakup taboru ze środków POIiŚ nie dotyczy kolei wojewódzkich, lecz przewozów o charakterze międzywojewódzkim i aglomeracyjnym. Wskazano jednocześnie, że tabor regionalny finansowany jest ze środków Regionalnych Programów Operacyjnych. W przypadku ERTMS, **Pani Dyrektor Popowicz** wyjaśniła, że co do zasady wszystkie projekty liniowe będą zawierały ten komponent, natomiast zabudowa ERTMS będzie dotyczyła projektów, które

w poprzedniej perspektywie nie miały tego elementu. W stosunku do uwagi wskazującej na niewłaściwe odniesienie z taboru do kart UIC, uzgodniono zmianę brzmienia kryterium taborowego, poprzez odniesienie do zgodności z wymogami TSI. Na wniosek **Pana Krzysztofa Rytyla, Przedstawiciela Centrum Zrównoważonego Transportu**, dokonano również poprawki redakcyjnej w brzmieniu kryterium dotyczącego wykorzystania taboru w przewozach o charakterze użyteczności publicznej. Odpowiadając na uwagę **Pana Józefa Kowalczyka, Przedstawiciela KIG**, dotyczącą innego ujęcia w zapisach kryterium efektywności ekonomicznej w projektach infrastrukturalnych i taborowych, **Pani Dyrektor Popowicz** wyjaśniła, że wynika to z różnego trybu wyboru projektów, tj. pozakonkursowego dla projektów strategicznych, które przeszły przez ocenę kryteriami w Dokumencie Implementacyjnym (projekty infrastrukturalne) i konkursowego (projekty taborowe i infrastruktura kolei miejskich).

4.2. GŁOSOWANIE NAD PRZYJĘCIEM UCHWAŁ ZATWIERDZAJĄCYCH KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW W RAMACH DZIAŁAŃ 5.1 I 5.2

Przewodniczący poddał pod głosowanie uchwałę nr 12/2015 w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru projektów dla wybranych typów projektów w Działaniu 5.1 *Rozwój kolejowej sieci TEN-T* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 oraz uchwałę nr 13/2015 w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru projektów dla wybranych typów projektów w ramach Działania 5.2 *Rozwój transportu kolejowego poza TEN-T* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Uchwały zostały przyjęte, stanowią **załączniki nr 7 i 8** do protokołu.

5. PODSUMOWANIE PIERWSZEGO DNIA II POSIEDZENIA KM POliŚ 2014-2020

Przewodniczący podziękował za udział i zaangażowanie podczas pierwszego dnia II posiedzenia Komitetu Monitorującego, a także za interesującą dyskusję.

19 MAJA 2015 R.

1. OTWARCIE DRUGIEGO DNIA II POSIEDZENIA KOMITETU MONITORUJĄCEGO PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2014 – 2020 (KM POliŚ 2014-2020) ORAZ PRZYJĘCIE AGENDY

Pan Waldemar Sługocki, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju (MliR), przywitał wszystkich uczestników drugiego dnia II posiedzenia KM POliŚ. Spotkanie rozpoczął od poinformowania, że pismem z 6 maja br. KE zgłosiła postulat rezygnacji z dyskusji nad kryteriami w sektorze kultury do czasu wyjaśnienia szeregu wątpliwości interpretacyjnych związanych z wprowadzoną przez KE definicją projektów „małej skali”. Mimo tego Przewodniczący wyraził chęć omówienia i głosowania nad przyjęciem kryteriów wyboru projektów dla działania 8.1 *Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury*. Zaznaczył jednak, że liczy na to, że uda się w tym zakresie wypracować kompromis z przedstawicielami KE. Zaproponował przeprowadzenie dyskusji o kształcie agendy spotkania.

Pan Wolfgang Munch, przedstawiciel KE, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej, wyraził zadowolenie, że po raz pierwszy może uczestniczyć w posiedzeniu KM POliŚ na lata 2014-2020. Podkreślił skalę Programu i wynikającą z niej konieczność obrania odpowiedniego kierunku już w początkowym okresie programowania i wdrażania.

Odnosząc się do kryteriów wyboru projektów w sektorze kultury, zapewnił, że dyskusja nad zasadnością omówienia i głosowania nad przyjęciem kryteriów wyboru projektów dla działania 8.1 jest konieczna. Wyraził chęć wyjaśnienia swojego stanowiska w tej sprawie na późniejszym etapie posiedzenia.

2. PRZEDSTAWIENIE INFORMACJI O PROCESIE KONSULTACJI PROJEKTU SZOOP W RAMACH CZĘŚCI DOTYCZĄCEJ SEKTORA ŚRODOWISKA

Pani Barbara Baka, Naczelnik Wydziału Koordynacji Programowania i Ewaluacji w Departamencie Programów Infrastrukturalnych, MliR, przedstawiła Członkom KM informację o otrzymanych w procesie konsultacji uwagach do zapisów projektu SZOOP w zakresie działań środowiskowych, dla których przyjmowane są kryteria. Wskazała podmioty, które zgłosiły uwagi oraz opisała wprowadzone w dokumencie najważniejsze zmiany wynikające z ich uwzględnienia. Zaprezentowała także przykłady najważniejszych uwag, które nie zostały uwzględnione, wskazując przyczyny ich odrzucenia. Przedmiotowa prezentacja stanowi **załącznik nr 9** do niniejszego protokołu.

3. PRZEDSTAWIENIE PROJEKTU KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW DLA DZIAŁANIA 2.1

Pani Aleksandra Piotrowicz-Przyłuska, Dyrektor Departamentu Funduszy Ekologicznych w Ministerstwie Środowiska, scharakteryzowała typy projektów realizowane w ramach działania 2.1 oraz zaprezentowała projekt kryteriów wyboru projektów i omówiła zgłoszone do nich uwagi. Podkreśliła, iż biorąc po uwagę specyfikę projektów w tym działaniu i doświadczenia lat ubiegłych, konieczne jest zwiększenie roli Ministerstwa Środowiska, jako instytucji koordynującej ogólnopolską kampanię informacyjno-edukacyjną. Prezentacja kryteriów wyboru stanowi **załącznik nr 10** do niniejszego protokołu.

3.1. DYSKUSJA NAD PROPOZYCJAMI KRYTERIÓW DLA DZIAŁANIA 2.1

Przewodniczący otworzył dyskusję nad propozycjami kryteriów dla działania 2.1. Jako pierwszy głos zabrał **Pan Piotr Wolski, Przedstawiciel Związku Województw RP**, który wskazał, że mając na uwadze skalę środków planowanych do zaangażowania przez Ministra Środowiska na kampanię informacyjną nt. zmian klimatu oraz bardzo dużą grupę docelową do jakiej miałaby ona być skierowana (10 mln osób) może się okazać, że tak naprawdę nie będzie ona wystarczająco efektywna. Zaproponował, aby zastanowić się nad zmniejszeniem grupy docelowej przy jednoczesnym zwiększeniu nacisku na kwestie edukacyjne, a nie informacyjne. **Pani Julia Krzyszkowska, Przedstawicielka Fundacji WWF Polska**, poparła swojego przedmówcę wskazując, że analogiczne uwagi zostały zgłoszone do kryteriów wyboru projektów. Ponadto **Pani Joanna Furmaga, Przedstawicielka Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć**, wskazała, że w przypadku projektów finansowanych ze środków UE główną zasadą ich wyboru powinien być tryb konkursowy, a nie pozakonkursowy jak proponuje MŚ. Zdaniem Pani Furgagi projekt MŚ będzie się koncentrował na kwestiach informacyjno-promocyjnych, nie edukacyjnych. Poprosiła o przedstawienie dodatkowych informacji nt. komponentu edukacyjnego jaki MŚ planuje uwzględnić w projekcie.

Odnosząc się do poruszonych w dyskusji kwestii **Pani Dyrektor Piotrowicz-Przyłuska** poinformowała, że MŚ nie ma jeszcze gotowej pełnej dokumentacji dla wskazanego projektu (dysponuje na razie fiskłą informacyjną, w której opisane zostały jego cele). Zapewniła jednak, że Ministerstwo jest zdeterminowane, żeby to nie był projekt wyłącznie informacyjny (obejmujący swoim zakresem np. produkcję filmów, których emisja i tak została wykluczona z zakresu wsparcia POLiŚ), lecz edukacyjny skierowany do grupy najbardziej narażonej na ryzyko zmian klimatu. W ramach projektu będą mogły zostać zorganizowane m.in. konferencje, niemniej, co jest niezwykle istotne będą one poprzedzone właściwym zidentyfikowaniem grup docelowych oraz odpowiednim dostosowaniem tematyki do profilu potencjalnych uczestników. Pani Dyrektor Piotrowicz-Przyłuska zapewniła również, że w ramach przedmiotowego projektu przewidziana jest także współpraca z podmiotami zewnętrznymi, w tym z organizacjami pozarządowymi, które będą mogły podzielić się swoimi doświadczeniami w zakresie edukacji.

Następnie głos zabrał **Pan Minister Janusz Ostapiuk**, który zwrócił uwagę, że projekt powinien mieć charakter bardziej informacyjno-edukacyjny, w którym część informacyjna powinna zostać bardziej zaakcentowana. Pan Minister poinformował, że odpowiada w resorcie za nadzór i kompleksową koordynację wszystkich źródeł finansowania projektów związanych z ochroną środowiska, w tym także środków na edukację ekologiczną (m.in. w zeszłym roku został przyjęty w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej nowy program edukacji ekologicznej).

Pani Joanna Furmaga poinformowała, że bezdyskusyjną kwestią jest konieczność zapewnienia właściwej koordynacji różnych źródeł finansowania, niemniej nadal wątpliwe jej zdaniem pozostaje, czy to właśnie tylko Ministerstwo Środowiska jest w stanie taką koordynację zapewnić. Po raz kolejny zwróciła się również z prośbą o przedstawienie szczegółowych informacji nt. sposobu oszacowania grupy docelowej na poziomie 10 mln osób. Odnosząc się do pytania **Pani Dyrektor Piotrowicz-Przyłuska** przedstawiła główne założenia projektu zawarte w fiszce przedmiotowego projektu.

Pan Minister Sługocki podziękował przedstawicielce MŚ za wyjaśnienia, poprosił również o przedstawienie dodatkowych informacji nt. komponentu edukacyjnego (m.in. do jakich klas w szkołach będą adresowane planowane działania). Pan Minister przychylił się również do propozycji Pani Dyrektor Piotrowicz-Przyłuskiej, aby wszystkim Członkom KM POLiŚ przekazać fiszkę przedmiotowego projektu.

Pan Wolfgang Munch, Przedstawiciel Komisji Europejskiej zwrócił uwagę, że już na etapie negocjacji KE była sceptycznie nastawiona do uwzględniania aspektów promocyjnych w projekcie oraz możliwości dotarcia do zaplanowanej grupy docelowej. Mając na uwadze planowany okres realizacji przedmiotowego projektu (6 lat), Przedstawiciel KE poprosił o informacje, czy w ww. projekcie planowane jest uwzględnienie komponentów (np. ewaluacyjnych), które pozwolą na właściwe reagowanie w przypadku gdyby się okazało, że część zaplanowanych wcześniej działań nie pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych celów.

Odnosząc się do pytania **Pani Dyrektor Piotrowicz-Przyłuska** poinformowała, że MŚ co roku prowadzi badania świadomości ekologicznej Polaków. Od zeszłego roku badania te obejmują także kwestie związane ze zmianami klimatu i adaptacją do zmian klimatu. W związku z powyższym MŚ będzie dysponowało stosownymi informacjami. Poinformowała również, że każdy projekt wieloletni wdrażany w MŚ przechodzi okresowe ewaluacje. Odnosząc się natomiast do pytania Pana Ministra Sługockiego poinformowała, że nie jest w stanie udzielić szczegółowych informacji o grupach docelowych, niemniej w ramach projektu nie jest przewidziane finansowanie prowadzenia lekcji w szkołach, lecz przygotowanie kompleksowych materiałów dla nauczycieli, które będą mogły być wykorzystane do prowadzenia lekcji.

Następnie głos zabrała **Pani Marzena Chmielewska, Przedstawicielka Konfederacji Lewiatan**, wskazując na sygnalizowany już podczas pierwszego Komitetu problem omawiania kryteriów dla projektów pozakonkursowych w sytuacji, gdy Członkowie KM nie mają pełnej wiedzy nt. projektów, których kryteria mają dotyczyć. Zwróciła również uwagę, że dobrym zwyczajem powinno być wysyłanie wraz z projektem kryteriów również fiszek dla takich projektów. Odnosząc się natomiast do kryteriów wyboru dla projektu „Działania informacyjno-edukacyjne w zakresie zmian klimatu i adaptacji do nich” Przedstawicielka Konfederacji Lewiatan wskazała, że kryteria powinny zostać uzupełnione o kryterium badające efekty realizacji przedmiotowego projektu, czyli rzeczywistą zmianę postaw Polaków w odniesieniu do tematów, których będzie dotyczyła kampania.

Odnosząc się do powyższej propozycji **Pani Dyrektor Piotrowicz-Przyłuska** poinformowała, że regułą jest takie kształtowanie kryteriów wyboru projektów oraz samych projektów, aby odzwierciedlały one właściwe wskaźniki produktu i rezultatu. Nie jest natomiast dobrym rozwiązaniem wykorzystywanie wskaźników oddziaływania, na które wpływ ma wiele różnych czynników, bardzo często niezależnych od beneficjenta.

Pani Marzena Chmielewska zwróciła się jeszcze z prośbą o doprecyzowanie informacji nt. komponentu dotyczącego edukacji formalnej (w szkołach) i planowanych do stworzenia materiałów dydaktycznych. Zapytała, czy Ministerstwo ma wizję przedstawienia szkołom materiałów, tak by szkoły miały obowiązek włączenia ich do programów nauczania. Dodała również pytanie o sposób, w jaki będzie monitorowane wykorzystanie takich materiałów, w przypadku, gdy nie będzie to obligatoryjne.

Pan Minister Sługocki również wyraził swój sceptycyzm w zakresie niezbyt entuzjastycznego podejścia dyrektorów szkół do realizacji przygotowanych dla nich różnych materiałów dydaktycznych. Odpowiadając na pytanie **Pani Dyrektor Piotrowicz-Przyłuska** poinformowała, że projekt nie zakłada stworzenia samych broszur informacyjnych, ale będzie projektem kompleksowym zawierającym także komponenty zachęcające zarówno nauczycieli, jak i dzieci do pogłębiania wiedzy w tym obszarze. Pani Dyrektor poinformowała również, że MŚ we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej, od wielu lat przygotowuje bardzo różne materiały dydaktyczne z różnych obszarów związanych z ochroną środowiska. Część z nich z sukcesem

zostało włączonych do podstawy programowej i analogiczne wydaje się zastosowanie podobnej ścieżki postępowania w przypadku omawianego projektu.

Na koniec **Pani Julia Krzyszkowska, Przedstawicielka Fundacji WWF Polska**, zwróciła jeszcze uwagę na kryterium dotyczące zasięgu (10 mln obywateli) i wskazała na różnice między zasięgiem działań informacyjnych a rzeczywistymi odbiorcami działań edukacyjnych. Zasugerowała jednocześnie zmniejszenie przedmiotowego wskaźnika tak, aby obrazował on faktycznych uczestników działań edukacyjnych. Odpowiadając na pytanie **Pani Dyrektor Piotrowicz-Przyłuska** poinformowała, że wskaźnik zasięgu jest standardowo stosowany we wszystkich projektach edukacyjno-informacyjnych i przychylenie się do propozycji WWF mogłoby się wiązać z koniecznością przemodelowania definicji takiego wskaźnika i koniecznością znacznego podniesienia kosztów samego projektu, co nie wydaje się być uzasadnione.

Przed przystąpieniem do głosowania uchwały zatwierdzającej kryteria wyboru projektów w Działaniu 2.1 **Pan Minister Sługocki** poinformował, że w przypadku kolejnych posiedzeń Komitetu Monitorującego jeśli będą procedowane kryteria dla projektów o charakterze „systemowym” wszyscy Członkowie KM otrzymają wraz z projektem procedowanych kryteriów również fiszki informacyjne dla stosownych projektów.

3.2. GŁOSOWANIE NAD PRZYJĘCIEM UCHWAŁY ZATWIERDZAJĄCEJ KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW W DZIAŁANIU 2.1

Przewodniczący poddał pod głosowanie uchwałę nr 14/2015 Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 z dnia 19 maja 2015 r. w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru projektów dla typu projektu „Działania informacyjno-edukacyjne w zakresie zmian klimatu i adaptacji do nich” w ramach działania 2.1. *Adaptacja do zmian klimatu wraz z zabezpieczeniem i zwiększeniem odporności na klęski żywiołowe, w szczególności katastrofy naturalne oraz monitoring środowiska* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Uchwała została przyjęta, stanowi **załącznik nr 11** do protokołu.

4. PRZEDSTAWIENIE PROJEKTU KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW DLA DZIAŁANIA 2.4

Pani Dyrektor Aleksandra Piotrowicz-Przyłuska scharakteryzowała typy projektów realizowane w ramach działania 2.4 oraz zaprezentowała projekt kryteriów wyboru projektów i omówiła zgłoszone do nich uwagi. Prezentacja kryteriów wyboru stanowi **załącznik nr 10** do niniejszego protokołu.

4.1. DYSKUSJA NAD PROPOZYCJAMI KRYTERIÓW DLA DZIAŁANIA 2.4

Jako pierwszy głos zabrał **Pan Piotr Nieznański, Przedstawiciel Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć**. Zwrócił się z pytaniem, dlaczego w typie projektów nr 5 *Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska i efektywnego wykorzystania jego zasobów* podtyp 5a *Edukacja w obszarze zrównoważonego rozwoju* wskazany został pozakonkursowy tryb wyboru projektów i beneficjentem nie mogą być pozarządowe organizacje ekologiczne. Odpowiadając na pytanie **Pani Dyrektor Piotrowicz-Przyłuska** poinformowała, że analogicznie jak w przypadku omawianego wcześniej projektu z działania 2.1 Ministerstwo Środowiska jest zobligowane (wskazuje to m.in. *Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko*) do przeprowadzania ogólnopolskiej kampanii. W ramach planowanego projektu przewidziana jest także współpraca z podmiotami zewnętrznymi, w tym z organizacjami pozarządowymi. Poinformowała również, że doświadczenia z realizacji POIiŚ 2007-2013 pokazują, że pozarządowe organizacje ekologiczne chętnie realizowały projekty o charakterze bardziej lokalnym, dotyczące konkretnej grupy interesariuszy, wybranego obszaru chronionego bądź też gatunku/grupy gatunków.

Przedstawiciel Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć zwrócił uwagę, że w przypadku podtypu projektów 5a mamy również do czynienia ze wskaźnikiem 10 mln osób. Biorąc pod uwagę, że akurat w tym podtypie projektu zostało wyraźnie wskazane, że powinien on dotyczyć edukacji, poprosił o doprecyzowanie, czy w tym przypadku mamy znowu do czynienia z działaniami bardziej informacyjnymi (tak jak w projekcie z działania 2.1) czy jednak z edukacyjnymi.

Mając na uwadze podnoszone wielokrotnie zastrzeżenia do ww. wskaźnika **Pani Joanna Furmaga**,

Przedstawicielka Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, zaproponowała, aby rozważyć wydzielenie odrębnego typu działań dedykowanych tylko kwestiom informacyjnym i odrębnie edukacyjnym. Jako dobry przykład wskazała mechanizmy sprawdzone w ramach prowadzonego w NFOŚiGW programu finansowania działań związanych z edukacją ekologiczną, gdzie zostały opracowane stosowne metodologie. Niepokojące wydaje się więc przeznaczanie kwoty 12 mln zł na jeden projekt, którego zakres został określony bardzo ogólnie i jedyną konkretną informacją jest ta wskazująca, że jego efektem ma być dotarcie do 10 mln osób. Zdaniem Pani Joanna Furmagi fiszka projektu wymaga zdecydowanego doszczegółowienia.

Odpowiadając na pytania **Pani Dyrektor Piotrowicz-Przyłuska** poinformowała, że wskaźnik 10 mln osób jest liczony analogicznie jak w przypadku działania 2.1 i dotyczy dotarcia do takiej grupy osób. Jeśli chodzi o propozycję oddzielenia działań informacyjno-promocyjnych od działań edukacyjnych jest niezrozumiała. Jeszcze raz podkreśliła, że nie chodzi o finansowanie prowadzenia lekcji w szkołach (bo za wskazaną kwotę jest to niewykonalne) tylko o przygotowanie kompleksowych materiałów dla nauczycieli, które będą mogły być wykorzystane do prowadzenia lekcji. Wyjaśniła, że nie jest natomiast prawdą, że o projekcie nic nie wiadomo, gdyż informacje o jego celach zostały zawarte zarówno w samym tekście Programu Operacyjnego, jak i w opisie działania 2.4 w SZOOP.

Pani Joanna Furmaga po raz kolejny zwróciła się z apelem o przekazywanie Członkom KM fiszek projektów pozakonkursowych, dla których planowane jest przyjęcie kryteriów wyboru projektów. **Pan Minister Sługocki** poinformował, że kwestia ta została już rozstrzygnięta i w przypadku kolejnych posiedzeń Komitetu Monitorującego (jeśli będą procedowane kryteria dla projektów pozakonkursowych) to wszyscy Członkowie KM obligatoryjnie otrzymają wraz z projektem procedowanych kryteriów również fiszki informacyjne dla projektów o charakterze strategicznym/„systemowym”.

4.2. GŁOSOWANIE NAD PRZYJĘCIEM UCHWAŁ ZATWIERDZAJĄCYCH KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW W DZIAŁANIU 2.4

Przewodniczący poddał pod głosowanie uchwałę nr 15/2015 Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 z dnia 19 maja 2015 r. w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru projektów dla wybranych typów projektów w ramach działania 2.4. *Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Uchwała została przyjęta, stanowi **załącznik nr 12** do protokołu.

5. PRZEDSTAWIENIE PROJEKTU KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW DLA DZIAŁANIA 2.5

Pani Aleksandra Piotrowicz-Przyłuska scharakteryzowała typy projektów realizowane w ramach działania 2.4 oraz zaprezentowała projekt kryteriów wyboru projektów i omówiła zgłoszone do nich uwagi. Prezentacja kryteriów wyboru stanowi **załącznik nr 10** do niniejszego protokołu.

5.1. DYSKUSJA NAD PROPOZYCJAMI KRYTERIÓW DLA DZIAŁANIA 2.5

Pan Piotr Wolski, Przedstawiciel Związku Województw RP, zwrócił się z prośbą o bardziej precyzyjne dookreślenie definicji obszaru funkcjonalnego, o którym mowa w przypisie do dodatkowego kryterium formalnego *Teren objęty projektem znajduje się w mieście lub w obszarze funkcjonalnym miasta*.

Natomiast **Pan Krzysztof Kawczyński, Przedstawiciel Krajowej Izby Gospodarczej**, zwrócił się z prośbą o wyjaśnienie czy regułą jest, że promowane będą duże miasta, które wydają się być bardziej atrakcyjne pod względem wielkości możliwych do wdrożenia projektów. Doprecyzował, czy przypadkiem nie doprowadzi to do dyskryminacji miast średniej wielkości.

Odpowiadając na zadane pytania **Pani Dyrektor Piotrowicz-Przyłuska** poinformowała, że kryteria nie dotyczą wielkości miasta tylko wielkości obszaru, którego dotyczy projekt – nie ma więc żadnego różnicowania wielkości miast. Odnosząc się natomiast do pytania dotyczącego przypisu poinformowała, że co do zasady projekt ma dotyczyć obszaru funkcjonalnego wyznaczonego zgodnie ze wskazanym rozporządzeniem. Dodatkowo w przypisie określono, że w pozostałych przypadkach możliwe jest włączenie obszarów leżących w bezpośrednim sąsiedztwie miast, które wymagają

rekultywacji.

5.2. GŁOSOWANIE NAD PRZYJĘCIEM UCHWAŁ ZATWIERDZAJĄCYCH KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW W DZIAŁANIU 2.5

Przewodniczący poddał pod głosowanie uchwałę nr 16/2015 Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 z dnia 19 maja 2015 w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru projektów dla wybranych typów projektów w ramach działania 2.5. *Poprawa jakości środowiska miejskiego* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Uchwała została przyjęta, stanowi **załącznik nr 13** do protokołu.

6. ZMIANA PORZĄDKU OBRAD

Pan Minister Sługocki zwrócił się z prośbą do Członków KM o akceptację propozycji dokonania modyfikacji porządku obrad tj. omówienia najpierw informacji nt. aktualnego stanu wypełniania warunków ex-ante, a na koniec kwestii związanych z sektorem kultury.

7. INFORMACJA NT. AKTUALNEGO STANU WYPEŁNIANIA WARUNKÓW EX-ANTE

Przewodniczący oddał głos **Pani Milenie Zimoń, Zastępcy Dyrektora Departamentu Programów Infrastrukturalnych, MliR**, która przedstawiła Członkom KM informację nt. aktualnego stanu wypełniania warunków ex-ante. Prezentacja stanowi **załącznik nr 14** do niniejszego protokołu.

Następnie głos zabrał **Pan Minister Janusz Ostapiuk**, który uzupełniając wypowiedź **Pani Dyrektora Zimoń** poinformował, że elementem warunkowości ex-ante było również przygotowanie Krajowego Programu Zapobiegania Powstawaniu Odpadów, który w zeszłym roku został opracowany i zatwierdzony. Zwrócił również uwagę na kwestie związane z koniecznością aktualizacji wojewódzkich planów gospodarki odpadami oraz na obowiązek przygotowania planów inwestycyjnych. Wskazał również na problemy jakie się z tym wiążą (m.in. konieczność wykreślenia z wpgo części instalacji do zagospodarowania odpadów; trudności ze zmianą ustawy o odpadach w tym m.in. kwestie związane z zatwierdzaniem/uzgadnianiem planów inwestycyjnych przez Ministra Środowiska).

Pan Piotr Nieznański, Przedstawiciel Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, zwrócił się z prośbą o przedstawienie dodatkowych informacji nt. województw, w których powstało za dużo instalacji oraz informacji o jakie rodzaje instalacji chodzi. Odpowiadając **Pan Minister Janusz Ostapiuk** poinformował, że za mało instalacji mają województwa: zachodniopomorskie, lubuskie, dolnośląskie, wielkopolskie. Niemniej we wszystkich województwach aktualnie trwają procesy inwestycyjne i na bieżąco oddawane są do użytku kolejne instalacje. Największe przekroczenia w ilości potrzebnych instalacji występuje w województwie małopolskim.

Pan Krzysztof Kawczyński, Przedstawiciel KIG, zwrócił się z prośbą, aby przygotowując wpgo i plany inwestycyjne bazowano na rzetelnych danych. Konieczne jego zdaniem jest uwzględnienie nie tylko znajdujących się obecnie w statystyce publicznej informacji o odpadach zebranych, ale obowiązkowe powinno być także uwzględnienie odpadów, które aktualnie są zagospodarowywane w sposób niewłaściwy (niezgodnie z obowiązującym prawem spalane w piecach domowych, nielegalnie składowane w żwirowniach czy też dzikich składowiskach itp.).

Pani Justyna Podralska, Przedstawicielka Komisji Europejskiej zwróciła uwagę, że zaplanowane do wdrożenia działania pośrednie związane z wypełnieniem warunków ex-ante, zarówno w przypadku gospodarki wodnej, jak i gospodarki odpadami zaczynają się niebezpiecznie wydłużać. Zaapelowała o aktywne monitorowanie wdrażania działań pośrednich. Zwróciła się z prośbą o przedstawienie dodatkowych informacji nt. sposobu przygotowania wpgo. Pan Minister wskazał w swojej wypowiedzi, że bazują one na regionalnych raportach sprawozdawczych, niemniej zaobserwowano bardzo duże dysproporcje między gminami w ilości wytwarzanych odpadów. Pani Justyna Podralska zwróciła się z pytaniem jakie prerogatywy posiada Ministerstwo Środowiska w sytuacji, gdy wpgo posiada rażące nieprawidłowości (np. w wykorzystanych do jego opracowania danych statystycznych).

Pan Minister Sługocki zwrócił się z pytaniem czy Minister Środowiska posiada jakieś możliwości wpłynięcia na władze regionalne w celu przyspieszenia prac nad aktualizacją wpgo.

Pani Joanna Furmaga, Przedstawicielka Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, zwróciła się natomiast z prośbą o przedstawienie dodatkowych informacji nt. instalacji, których powstało za dużo oraz zapytała, czy wśród nich są jakieś finansowane ze środków UE. Doprecyzowała, że w przypadku odpowiedzi twierdzącej na zadane pytania, zainteresowana jest również poznaniem dalszego losu takich instalacji.

Odpowiadając na pytania **Pan Minister Janusz Ostapiuk** poinformował, że MŚ dysponuje wystarczającą ilością danych do kreowania polityki odpadowej na szczeblu krajowym. Następnie Pan Minister przedstawił informacje o ilości zebranych odpadów oraz prognozowanych ilościach przeznaczonych do zagospodarowania za pomocą konkretnych metod. Pan Minister poinformował, że ustawa o odpadach daje Ministerstwu Środowiska odpowiednie możliwości korygowania raportów z zakresu gospodarki odpadami otrzymywanych z Urzędów Marszałkowskich. Problemem jest raczej jakość sprawozdań, na którą największy wpływ mają braki kadrowe na poziomie gmin. Odnosząc się do przedstawionej informacji nt. zbyt dużej liczby powstałych instalacji do zagospodarowywania odpadów Pan Minister poinformował, że za częściową przyczynę zaistniałej sytuacji można uznać powierzenie starostom zbyt dużych kompetencji w zakresie wydawania decyzji na zagospodarowanie odpadów – podobnie jak na szczeblu gminnym jakość kadr jest niezwykle zróżnicowana i niestety pojawiły się przypadki wydania niewłaściwych decyzji. Odnosząc się do pytania dotyczącego sfinansowania instalacji ze środków UE to Pan Minister poinformował, że zidentyfikowany został jeden taki projekt (w Myślenicach) – w związku z zagrożeniem trwałości projektu samorząd jest świadomy, że być może będzie musiał zwrócić otrzymaną dotację.

8. PRZEDSTAWIENIE INFORMACJI O PROCESIE KONSULTACJI PROJEKTU SZOOP W RAMACH CZĘŚCI DOTYCZĄCEJ SEKTORA KULTURY

Po zarządzanej przerwie przystąpiono do omówienia działania 8.1 *Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury* projektu *Szczegółowego opisu osi priorytetowych POLiŚ* oraz projektowanych kryteriów wyboru projektów dla tego działania. Na wstępie Pan Minister oddał głos Pani Naczelnik **Barbarze Baka**, która omówiła proces konsultacji społecznych SZOOP w odniesieniu do sektora kultury oraz najważniejsze zmiany, jakie w efekcie tych konsultacji wprowadzone zostały w karcie działania 8.1. Przedmiotowa prezentacja stanowi **załącznik nr 15** do niniejszego protokołu.

9. PRZEDSTAWIENIE PROJEKTU KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW W RAMACH VIII OSI PRIORYTETOWEJ

Następnie Pan Minister oddał głos przedstawicielom instytucji pośredniczącej – Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, którzy omówili stan prac oraz najważniejsze zmiany w zaproponowanych kryteriach wyboru projektów dla działania 8.1.

Pani Dyrektor Karolina Tylus-Sowa (MKiDN) przedstawiła ogólne informacje na temat prac nad projektem kryteriów. Poinformowała o licznych uwagach zgłoszonych do kryteriów przez Komisję Europejską, z których zdecydowana większość (ponad 90%) zostało uwzględnionych. W rezultacie, uwzględnione uwagi pozwoliły w pełni dostosować projektowane kryteria do wymogów zapisanych w Umowie Partnerstwa oraz Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Pani Dyrektor poinformowała również, że w związku z wątpliwościami interpretacyjnymi zapisów programu operacyjnego w odniesieniu do kultury, MKiDN wystosowała do Instytucji Zarządzającej POLiŚ pismo z prośbą o przekazanie do Komisji Europejskiej informacji nt. kwestii budzących najwięcej pytań i wątpliwości oraz mających wpływ na efektywne wdrażanie priorytetu. Jednocześnie zapewniła, że pomimo istnienia tych wątpliwości, nie miały one wpływu na przygotowanie obecnego projektu kryteriów oraz, że ich nie dotyczą. Pani Dyrektor podkreśliła, że przyjęcie kryteriów dla sektora umożliwi szybkie ogłoszenie konkursów i przeprowadzenie naborów, co jest wskazane z uwagi na czas, jaki już upłynął od rozpoczęcia nowej perspektywy finansowej (półtora roku), a także z uwagi na długotrwałe procedury organizacyjne związane z przeprowadzeniem naboru i oceną wniosków. W przypadku pojawienia się wątpliwości związanych z interpretacją zapisów POLiŚ, będą one mogły być przedmiotem ewaluacji oraz prac samego Komitetu Monitorującego, który będzie mógł dokonać niezbędnych zmian w kryteriach.

Następnie głos zabrał **Pan Dyrektor Przemysław Niedźwiecki**, który dokonał prezentacji projektu kryteriów wyboru projektów dla działania 8.1 POLiŚ *Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury*. Na wstępie zwrócił uwagę na niektóre ograniczenia wdrażania projektów

kulturowych. Dotyczą one przyjęcia przez KE progu maksymalnej wartości takich projektów na poziomie 5/10 mln euro kosztów całkowitych. Będzie to miało w opinii MKiDN niekorzystny wpływ na realizację tych projektów oraz osiągnięcie postawionych celów osi priorytetowej, ponieważ do budżetu inwestycyjnego będą musiały zostać zaliczone wydatki związane np. z podatkiem VAT, kosztami przygotowania dokumentacji projektowej czy zarządzania projektem, uszczuplając tym samym część inwestycyjną. Kolejnym problemem jest kwestia ustalenia linii demarkacyjnej z regionalnymi programami operacyjnymi. W obecnej postaci jest ona dość skomplikowana i opiera się na kryteriach odnoszących się do przedmiotu wsparcia oraz beneficjenta. Pan Dyrektor omówił również najważniejsze uwagi, jakie wpłynęły w toku konsultacji do kryteriów wyboru projektów. W tym kontekście, przypomniał o zasadniczo odmiennych uwarunkowaniach wsparcia projektów z zakresu kultury w porównaniu z okresem 2007-2013. Oprócz wspomnianej, maksymalnej kwoty projektów, w nowej perspektywie wsparcie nie będzie mogło być kierowane na budowę od podstaw nowej infrastruktury kultury. Wspomniał, że projekt kryteriów został osadzony w zapisach Umowy Partnerstwa oraz POIiŚ, stąd część uwag nie mogła zostać uwzględniona, ponieważ były sprzeczne z ww. dokumentami kierunkowymi. Zaprezentowany projekt kryteriów w opinii Pana Dyrektora można traktować jako wersję kompromisową pomiędzy pierwotnymi propozycjami a zgłoszonymi do tego dokumentu uwagami, którą MKiDN jako instytucja pośrednicząca może śmiało rekomendować Komitetowi Monitorującemu do finalnej akceptacji.

9.1. Dyskusja nad propozycjami kryteriów dla Działania 8.1

Po prezentacji głos zabrał **Pan Wolfgang Munch z Komisji Europejskiej**, który podziękował za dotychczasową współpracę z przedstawicielami MKiDN nad kryteriami wyboru projektów i uwzględnienie wielu uwag złożonych przez KE. Przypomniał, że mija już 10 lat, od czasu gdy fundusze unijne rozpoczęły finansowanie „dużych” projektów w zakresie infrastruktury kultury. W tym czasie miał okazję przyjrzeć się wielu zrealizowanym inwestycjom – jak sale koncertowe czy opery. Inwestycje te wniosły duży wkład do zasobów polskich miast, który teraz należy wykorzystać dla ich rozwoju. Zaznaczył przy tym, że zdarzają się projekty, które są przykładem złego wykorzystania pieniędzy podatnika europejskiego. Finansowania takich inwestycji powinniśmy unikać. Dlatego przy ocenie takich inwestycji konieczne jest dokonanie solidnej analizy popytu. Kolejną kwestią jest zbadanie społeczno-ekonomicznych skutków projektu w celu upewnienia się, że przyczynią się one do pozytywnej i trwałej zmiany w otoczeniu. Chodzi więc nie tylko o zachowanie dziedzictwa kulturowego dla samego dziedzictwa, ale o wykorzystanie tych inwestycji jako nośnika pożądanych zmian społeczno-gospodarczych. Odnośnie do kwestii projektów „małej skali” zauważył, że istniejące wątpliwości dotyczą spraw, które mogą być rozwiązane przez decyzje na poziomie politycznym i jakiegokolwiek zmiany w tym zakresie wykraczają poza kompetencje samej DG REGIO. Natomiast w odniesieniu do projektów zintegrowanych, przedstawiciel KE przypomniał, że działania te zakładają możliwość łączenia projektów, co daje tym samym możliwość wyjścia poza próg 5/10 mln euro. Zwrócił przy tym uwagę, że jest to kwestia skomplikowana, która wymaga dokładnego przemyślenia przez beneficjentów pod kątem zgodności z zapisami programu oraz będzie przedmiotem szczególnego zainteresowania służb audytowych. Przedstawiciel KE zaznaczył, że wiele z kwestii zaadresowanych w piśmie do KE dotyczyło, czym jest projekt zintegrowany, a czym projekt pojedynczy (self-standing) oraz poprawnego ich rozróżnienia. Nie dysponując wiążącą interpretacją tych pojęć, nie jest możliwe wykonanie kroku naprzód i poddanie kryteriów pod głosowanie. Istnieje ryzyko, że uruchomienie wdrażania projektów bez uzyskania ostatecznej interpretacji ze strony KE, może wiązać się z dużym ryzykiem. Dlatego, jako przedstawiciel KE, doradza aby nie przyjmować tych kryteriów na obecnym posiedzeniu Komitetu.

Odnosząc się do uwag przedstawiciela KE, **Pani Dyrektor Karolina Tylus-Sowa** przypomniała, że od samego początku spotkań z KE nt. zapisów POIiŚ, tj. od około roku strona polska jest informowana, że przyjęcie limitu 5 mln euro jest kwestią polityczną. Ponieważ ewentualne zrewidowanie decyzji KE wiązałoby się z re negocjacjami programu, natomiast doprecyzowanie kwestii spornych przez KE również może zająć kolejne miesiące, w opinii Pani Dyrektora istnieje możliwość ogłoszenia konkursów w obecnym stanie prawnym. W odniesieniu do projektów zintegrowanych poinformowała, że do czasu otrzymania oficjalnej interpretacji z KE w tym zakresie, MKiDN może rozważyć ogłoszenie konkursów tylko i wyłącznie na projekty pojedyncze. Ponadto zapewniła, że wszystkie projekty w zakresie kultury będą miały przeprowadzoną analizę popytu po to, żeby finansować tylko te inwestycje, na które istnieje społeczne zapotrzebowanie. W odniesieniu do ostrzeżenia KE dotyczącego audytu, Pani Dyrektor powiedziała, że jest świadoma i spodziewa się kontroli służb audytowych, tak jak było do tej pory w projektach POIiŚ. Tym niemniej zwróciła uwagę, że doświadczenia z niektórymi projektami

dowodzą, że nawet akceptacja projektu przez KE, współpraca z Jaspers i wydanie decyzji zatwierdzającej przez Komisarza nie dają gwarancji, że w trakcie audytu niektóre, czasem nawet kluczowe elementy projektu, nie zostaną podważone.

Pan Krzysztof Kosiński z Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych zwrócił uwagę, że kwestie dotyczące potrzeb osób niepełnosprawnych są przedmiotem zarówno oceny formalnej jak i merytorycznej, w ramach której projekt może otrzymać punkty w przypadku promowania rozwiązań ponadstandardowych dotyczących potrzeb osób niepełnosprawnych. Mając to na uwadze zapytał o to, w jaki sposób osoba oceniająca projekt będzie w stanie stwierdzić, co jest rozwiązaniem standardowym, a co ponadstandardowym nie dysponując żadnymi standardami w tym zakresie. Poza tym istniejące wytyczne MliR mają charakter ogólny i również nie dają wskazówek odnośnie do takich standardów.

W swojej odpowiedzi, **Pan Dyrektor Przemysław Niedźwiecki** wyjaśnił, że ocena, czy projekt uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych, będzie odbywać się dwuetapowo. Z jednej strony poprzez kryterium formalne będzie sprawdzane, czy projekt nie zawiera rozwiązań dyskryminujących osoby z niepełnosprawnościami. W tym zakresie sprawdzana będzie obecność rozwiązań standardowych, tzn. takich, które wynikają z obowiązujących uregulowań prawnych i są konieczne przy prowadzeniu projektu inwestycyjnego. Z drugiej strony, poprzez kryterium punktowe, promowane będzie uwzględnienie w projekcie rozwiązań dodatkowych, czyli ponadstandardowych, które będą promować rozwiązania zwiększające dostęp tych osób do wspieranej infrastruktury. A zatem, w opinii MKiDN, ujęcie potrzeb osób niepełnosprawnych na etapie kryteriów formalnych i merytorycznych jest poprawne i nie dubluje tych samych wymogów.

Na zakończenie części poświęconej pytaniom do prezentacji **Pan Minister Sługocki** zwrócił się z prośbą do przedstawicieli KE o przekazanie odpowiedzi dotyczącej definicji projektów zintegrowanych jeszcze w czerwcu, tak aby możliwe było podjęcie działań zmierzających do wdrażania priorytetu.

Przed przystąpieniem do głosowania, głos zabrał **Pan Wolfgang Munch z KE**, który zwrócił uwagę, że przyjęcie kryteriów będzie wiązało się z ryzykiem, które w tym momencie strona polska bierze na siebie. Dotyczy ono kluczowego problemu definicji projektów zintegrowanych, który pozostaje jak dotąd nierozwiązany, a ogłoszenie konkursów w tej sytuacji będzie nieuchronnie prowadziło do audytu KE. Dodał, że zwracając uwagę na to ryzyko, KE wypełnia swoją rolę jako doradcy w ramach KM.

Odnosząc się do powyższej wypowiedzi Pan Minister doprecyzował, że planowany do ogłoszenia MKiDN konkurs nie będzie dotyczył projektów zintegrowanych, a zatem przywołane przez KE ryzyko nie będzie miało zastosowania.

9.2. GŁOSOWANIE NAD PRZYJĘCIEM UCHWAŁY ZATWIERDZAJĄCEJ KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW W RAMACH DZIAŁANIA 8.1

Następnie przyjęto w drodze głosowania uchwałę nr 17/2015 Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 z dnia 19 maja 2015 r. w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru projektów dla działania 8.1. *Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Uchwała została przyjęta, stanowi **załącznik nr 16** do protokołu

10. PODSUMOWANIE DRUGIEGO DNIA II POSIEDZENIA KM POIiŚ 2014-2020

Ponieważ w części dotyczącej spraw różnych nie było żadnych pytań i wniosków, **Pan Minister Sługocki** podziękował wszystkim za udział w dwudniowym posiedzeniu Komitetu i za konstruktywną dyskusję. Poinformował, że kolejne spotkania Komitetu Monitorującego planowane są już niedługo, bo w dniach 1-2 lipca (podczas którego planowane jest omówienie kryteriów wyboru projektów w sektorze energetyki, transportu miejskiego i środowiska) oraz we wrześniu bieżącego roku.

Na zakończenie posiedzenia ponowił zaproszenie na spotkania konsultacyjne Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych POIiŚ.

LISTA CZŁONKÓW, ZASTĘPCÓW CZŁONKÓW, PRZEDSTAWICIELI KE ORAZ OBSERWATORÓW, KTÓRZY UCZESTNICZYLI W II POSIEDZENIU KM POIiŚ 2014-2020:

Członkowie oraz Zastępcy Członków KM		
Strona rządowa		
1	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Waldemar Sługocki
2	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Małgorzata Wierzbicka
3	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Magdalena Jasińska
4	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Marek Kalupa
5	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Gabriela Popowicz
6	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Piotr Zygałło
7	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Anna Sulińska-Wójcik
8	Ministerstwo Środowiska	Janusz Ostapiuk
9	Ministerstwo Środowiska	Aleksandra Piotrowicz-Przyłuska
10	Ministerstwo Zdrowia	Agnieszka Kister
11	Ministerstwo Zdrowia	Anna Goławska
12	Ministerstwo Finansów	Magdalena Rudnicka
13	Ministerstwo Gospodarki	Agnieszka Michalska
14	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Karolina Tylus-Sowa
15	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Przemysław Niedźwiecki
16	Centrum Unijnych Projektów Transportowych	Paweł Szaciłło
17	Centrum Unijnych Projektów Transportowych	Małgorzata Grzegorzczak
18	Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych	Anna Zawila-Niedźwiecka
19	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Magdalena Nowicka
20	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Małgorzata Skucha
21	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Dorota Zawadzka-Stępiak
22	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Krzysztof Szczepański
23	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	Małgorzata Kuchna
24	Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania, Kancelaria Premiera	Barbara Szymborska
25	Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	Magdalena Szymańska
26	Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	Krzysztof Kosiński
Strona pozarządowa		
27	Business Centre Club	Ryszard Pazdan
28	Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej	Grzegorz Byszewski
29	Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej	Krzysztof Kiszka
30	Konfederacja Lewiatan	Marzena Chmielewska
31	Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych	Leszek Miętek
32	Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych	Bożena Gawryluk
33	Związek Rzemiosła Polskiego	Marta Jankowska
34	Forum Związków Zawodowych	Jan Przywoźny
35	Krajowa Izba Gospodarcza	Józef Marek Kowalczyk
36	Krajowa Izba Gospodarcza	Krzysztof Kawczyński
37	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	Anna Dobrowolska
38	Fundacja WWF Polska	Tobiasz Adamczewski
39	Fundacja WWF Polska	Julia Krzyszkowska
40	Centrum Zrównoważonego Transportu	Krzysztof Rytel
41	SISKOM – Stowarzyszenie Integracji Stołecznej Komunikacji	Jakub Krzysztof Adamski

42	SISKOM – Stowarzyszenie Integracji Stołecznej Komunikacji	Anna Pielaszek
43	Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	Joanna Furmaga
44	Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP	Leszek Filipiak
45	Polska Rada Organizacji Młodzieżowych	Beata Matyjaszczyk
Strona samorządowa		
44	Związek Gmin Wiejskich RP	Paweł Tomczak
45	Unia Metropolii Polskich	Maciej Fijałkowski
46	Związek Miast Polskich	Henryk Zaguła
47	Związek Miast Polskich	Katarzyna Jurczak-Klocek
48	Związek Powiatów Polskich	Jarosław Komża
Przedstawiciele Komisji Europejskiej		
1	Komisja Europejska	Wolfgang Munch
2	Komisja Europejska	Justyna Podralska
3	Komisja Europejska	Marcin Gasiuk
Obserwatorzy		
1	Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji	Marek Bąkowski
2	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Karina Kalisz
3	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	Krzysztof Wybieralski
4	Związek Banków Polskich	Arkadiusz Lewicki
5	GDDKiA	Monika Milwicz
6	Izba Gospodarcza Gazownictwa	Michał Szpila
7	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Monika Bieniaszewska
8	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Agnieszka Krupa

ZAŁĄCZNIKI:

1. Prezentacja konsultacji projektu SZOOP w ramach części dotyczącej sektora transportu;
2. Prezentacja propozycji kryteriów wyboru projektów dla wybranych typów projektów w ramach III i IV osi priorytetowej;
3. **Uchwała nr 9/2015** w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru projektów dla poddziałania 3.1. „Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 wraz z załącznikiem;
4. **Uchwała nr 10/2015** w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru dla projektu w ramach poddziałania 4.1., pn. „Zwiększenie dostępności transportowej ośrodków miejskich leżących w sieci drogowej TEN-T i odciążenie miast od nadmiernego ruchu drogowego” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 wraz z załącznikiem;
5. **Uchwała nr 11/2015** w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru dla projektu w ramach poddziałania 4.2., pn. „Zwiększenie dostępności transportowej ośrodków miejskich leżących poza siecią drogową TEN-T i odciążenie miast od nadmiernego ruchu drogowego” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 wraz z załącznikiem;
6. Prezentacja proponowanych kryteriów wyboru projektów w ramach V osi priorytetowej;
7. **Uchwała nr 12/2015** w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru projektów dla wybranych typów projektów w ramach działania 5.1. „Rozwój kolejowej sieci TEN-T” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 wraz z załącznikiem;
8. **Uchwała nr 13/2015** w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru projektów dla wybranych typów projektów w ramach działania 5.2. „Rozwój transportu kolejowego poza TEN-T” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 wraz z załącznikiem;

9. Prezentacja konsultacji projektu SZOOP w ramach części dotyczącej sektora środowiska;
10. Prezentacja propozycji kryteriów wyboru projektów dla wybranych typów projektów w ramach II osi priorytetowej;
11. **Uchwała nr 14/2015** w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru projektów dla wybranych typów projektów w ramach działania 2.1. „Adaptacja do zmian klimatu wraz z zabezpieczeniem i zwiększeniem odporności na klęski żywiołowe, w szczególności katastrofy naturalne oraz monitoring środowiska” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 wraz z załącznikiem;
12. **Uchwała nr 15/2015** w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru projektów dla wybranych typów projektów w ramach działania 2.4. „Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 wraz z załącznikiem;
13. **Uchwała nr 16/2015** w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru projektów dla wybranych typów projektów w ramach działania 2.5. „Poprawa jakości środowiska miejskiego” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 wraz z załącznikiem;
14. Prezentacja na temat aktualnego stanu wypełniania warunków ex-ante;
15. Prezentacja konsultacji projektu SZOOP w ramach części dotyczącej sektora kultury;
16. **Uchwała nr 17/2015** w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru projektów dla działania 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 wraz z załącznikiem;

Akceptował: Sekretarz Stanu MliR

Waldemar Sługocki

Przewodniczący Komitetu Monitorującego POIiŚ 2014-2020